

ตำบลปากทรง

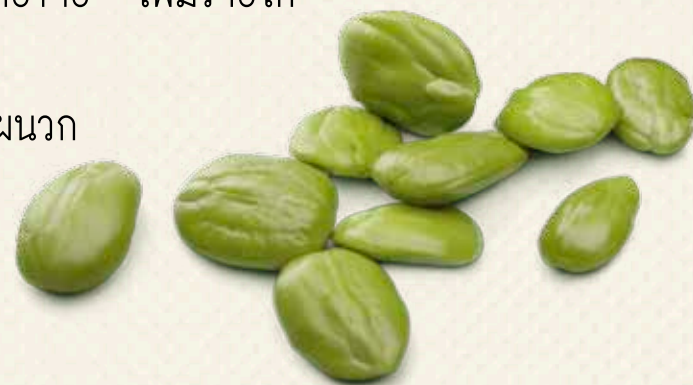
อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

หยุดภัยคุกคาม ให้คนอยู่ป่ายัง
ด้วยวิถีพอเพียง

สารบัญ

- ๐๖ สภาพแวดล้อม
- ๐๘ ความเป็นมา
- ๑๗ ก้าวเดินด้วยความปลอดภัย
- ๑๘ กลไกการขับเคลื่อน
- ๒๔ การขับเคลื่อนสู่ตำบลวิถีพอเพียง
- ๒๖ รูปธรรมความสำเร็จในพื้นที่
- ๓๒ แผนที่ความรู้
- ๓๔ ลครายจ่าย = เพิ่มรายได้
- ๓๘ ภาคผนวก

นิยามความปลอดภัยของตำบลปากทรง

"วิถีพอเพียง ประกอบด้วย ๔ ปัจจัยหลัก

ได้แก่ อาหาร พลังงาน ปัจจัยการผลิต

องค์ความรู้และการจัดการ"

โมเดลปากทรง : สู่ความเป็นตำบลวิถีพอเพียง

กระบวนการ

การเตรียมความพร้อมและจัดทำแผน
เก็บ/วิเคราะห์ข้อมูลชุมชน กำหนดนิยามความพอเพียง

การพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการ
โครงการฯ
อบรม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้

การขับเคลื่อนกิจกรรมภายใต้แผน
ตำบลวิถีพอเพียง

การติดตามและสรุปทบทวนต่อเนื่อง

- ประชุมประจำเดือน
- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในและนอกตำบล
- สรุปทบทวนเพื่อยกร่างแผนประจำปี

การจัดการความรู้

- พัฒนานักจัดการความรู้และวิทยากรชุมชน
- จัดทำชุดความรู้
- พัฒนาสื่อการเรียนรู้

บริบทชุมชน

สนับสนุน
งบประมาณ
การดำเนินงาน

กระบวนการ
เรียนรู้

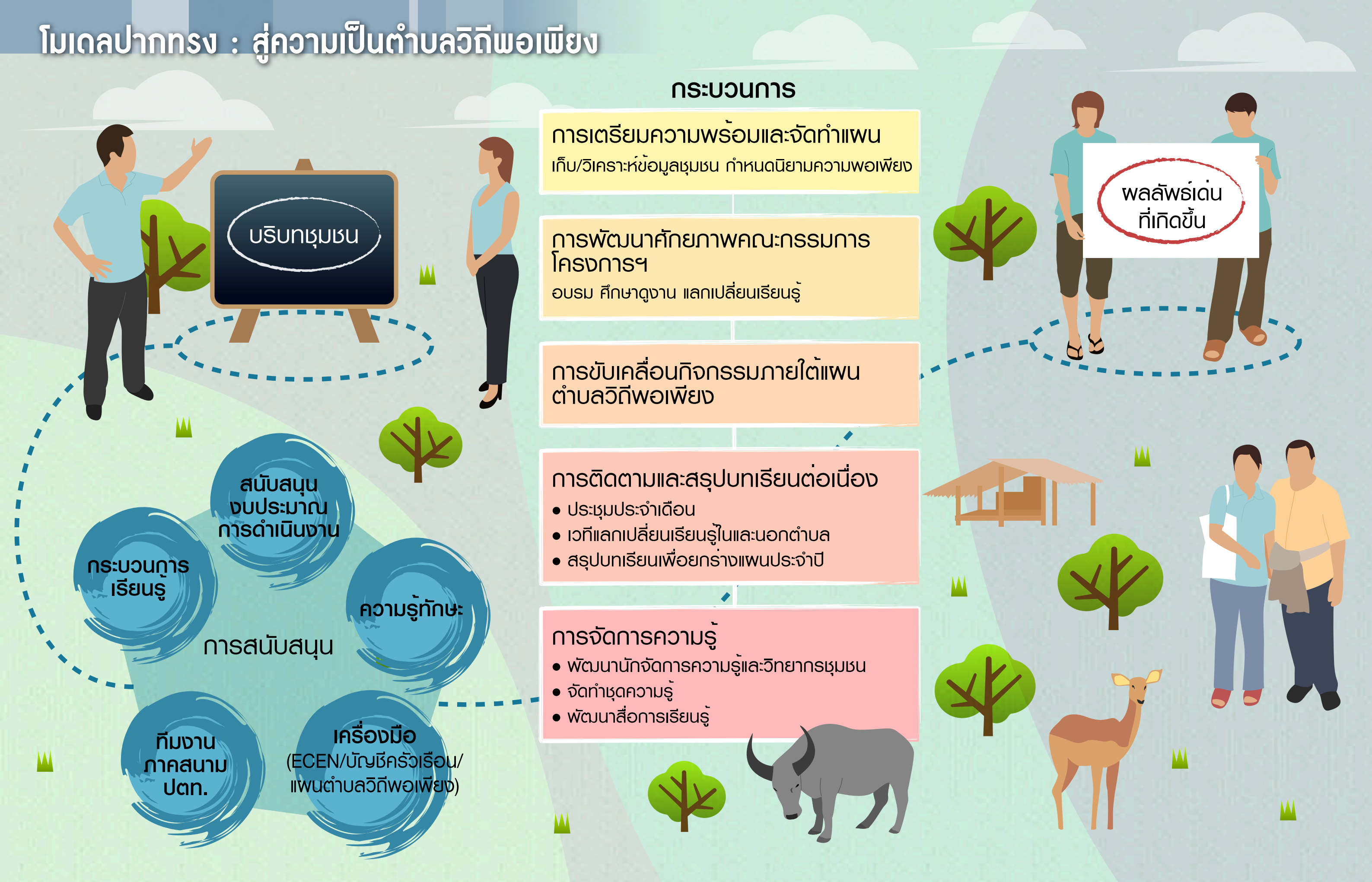
ความรู้ทักษะ

การสนับสนุน

ทีมงาน
ภาคสนาม
ปตท.

เครื่องมือ
(ECEN/บัญชีครัวเรือน/
แผนตำบลวิถีพอเพียง)

ผลลัพธ์เด่น
ที่เกิดขึ้น

สภาพ แวดล้อม

ป่าและชุมชน การพึ่งพาอาศัยโดยวิถีธรรมชาติ ชุมชนจะคงอยู่ได้ต้องอาศัยผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์ แต่หากป่าถูกคุกคาม ผลกระทบอาจไม่ได้เกิดขึ้นแบบทันทีทันใด ผลเสียที่สะสมอาจส่งผลกระทบต่อมหันตภัยในอนาคตที่ยากจะเยียวยา ตำบลปากทรง ซึ่งมีพื้นที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าต้นน้ำพะโต๊ะ หลังจากการสัมปทานป่า ส่งผลทำให้มีการบุกรุกทำลายป่าอย่างรุนแรง และมีการเปลี่ยนสภาพจากป่ามาทำเป็นสวนกาแฟ ทำให้สภาพป่าเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว จึงทำให้หน่วยอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำพะโต๊ะนำแนวคิดเพื่อการฟื้นฟู ด้วยการเริ่มต้นทำโครงการ คนอยู่-ป่ายัง จากจุดเล็กๆ นี้ ได้เปลี่ยนแปลงสภาพป่า และเปลี่ยนแปลงวิถีแนวคิดของชุมชน ด้วยความเข้าใจและร่วมมือเพื่อรักษาแหล่งที่อยู่อาศัยอันอุดมสมบูรณ์ จนกลายเป็นชุมชนเพื่อการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของชุมชนมากยิ่งขึ้น และด้วยการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องนี้เอง หลังจาก queชุมชนได้เข้าร่วมกับโครงการฯ ด้วยการผสานแนวทางการทำงานกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้เกิดกิจกรรมค่านต่างๆ มากขึ้น ส่งผลต่อการขับเคลื่อนแผนงานต่างๆ นำชุมชนก้าวสู่ความเป็นชุมชนอย่างพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตำบลปากทรง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ขึ้นทะเบียนเป็นเขตการปกครองระดับตำบล ในปี พ.ศ.๒๕๓๕ มีหมู่บ้าน รวม ๘ หมู่บ้าน คนตำบลปากทรงมาจากหลายจังหวัดทั่วทุกภาคของประเทศ เช่น ภาคอีสาน ภาคเหนือ และภาคใต้เอง จึงมีวิถีชีวิต วิถีวัฒนธรรมชุมชนที่มีความหลากหลายแตกต่างกันไป ซึ่งยังคงวิถีวัฒนธรรมดั้งเดิมที่สืบสานตามรอยประเพณี ๑๒ เดือน และวิธีการนับถือศาสนาทั้งพุทธและอิสลาม ในพื้นที่มีครัวเรือน ๑,๘๖๐ ครัวเรือน ประชากรประมาณ ๔,๘๐๐ คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำสวน ปลูกปาล์ม สวนกาแฟ สวนยางพารา อาชีพเสริมได้แก่ การทำสวนทุเรียน สวนมังคุด และหมากแบบสวนโบราณ ซึ่งมีการปลูกพืชหลากหลายชนิดในแปลงเดียวกัน พื้นที่ราบเชิงเขาเป็นที่ทำนาปลูกข้าว ลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาหินสลับซับซ้อน มีพื้นที่ราบเพียงเล็กน้อยและเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าพะโต๊ะ ป่าปังหวานและป่าปากทรง มีลำห้วย หนอง บึง และมีการสร้างฝายกันน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร ๑๑๕ แห่ง โดยมีพื้นที่ประโยชน์ทำกินของตำบลปากทรงประมาณ ๕๐,๐๐๐ ไร่

ความเป็นมา

ในระยะเวลา ๕๐ ปีที่ผ่านมาตำบลปากทรงได้รับการพัฒนาจากภาคส่วนต่างๆ ตามนโยบายของภาครัฐ ในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรธรรมชาติ เพราะตำบลปากทรงเป็นพื้นที่มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ ทั้งป่าไม้ แร่ธาตุ พื้นดิน แหล่งน้ำที่ดี จึงได้รับผลกระทบ โดยการพัฒนาสามารถแบ่งเป็นยุคต่างๆ ได้ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๒๘

ยุคป่าถูกบุกรุก คุกคาม
จากนโยบายการพัฒนาของภาครัฐ

จากจุดเริ่มต้นเมื่อพื้นที่ป่าจำนวนหนึ่งถูกทำลายไปจากการเป็นเหมืองขุด เนื่องจากรัฐมีการสัมปทานให้บริษัทเอกชนเข้ามาทำเหมืองแร่ดีบุกและแร่พลูม มีการตัดไม้ในพื้นที่การทำเหมืองแร่และสร้างถนน จนในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ เริ่มปลูกพืชเศรษฐกิจ ประเภทพืชเชิงเดี่ยว เช่น กาแฟ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง เพื่อทดแทนการทำเกษตรแบบสวนโบราณ ที่มีพืชพรรณไม้หลากหลาย จึงทำให้มีการบุกรุกป่าจับจองที่ดินกันมากขึ้น รวมทั้งมีการใช้สารเคมีอีกด้วย จากนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ รัฐให้บริษัทเอกชนเข้ามาสัมปทานป่าไม้ ทำให้มีการบุกรุกทำลายป่าอย่างรุนแรง ส่งผลทำให้สภาพพื้นที่ป่าลดลงอย่างรวดเร็วภายในเวลา ๖-๗ ปี จึงเปลี่ยนสภาพมาทำเป็นสวนกาแฟ

พ.ศ. ๒๕๒๙-๒๕๓๑

ยุคของคนต่างถิ่น การเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัยของคนต่างพื้นที่

การเปิดพื้นที่สัมปทานป่าไม้ด้านอุตสาหกรรมทำให้พื้นที่ป่าลดลงอย่างรวดเร็ว เกิดการเข้ามาของแรงงานนอกพื้นที่ ต่อมาเมื่อมีความสัมพันธ์กับคนพื้นที่ จึงเริ่มจับจองซื้อที่ดิน ในขณะที่รัฐส่งเสริมการปลูกกาแฟและมีราคาซื้อที่สูงขึ้น ทำให้มีการชักชวนญาติพี่น้องเข้ามาจับจองซื้อที่ทำกิน รวมทั้งมารับจ้างเป็นแรงงานในสวนกาแฟ เกิดแรงงานอพยพมากขึ้น ทั้งคนในภาคใต้เอง และคนจากภาคอีสาน รวมทั้งการเพิ่มปริมาณการใช้สารเคมีในการทำลายวัชพืช แมลง และปุ๋ยเคมีส่งผลให้เกิดสารตกค้างในดินและน้ำ

พ.ศ. ๒๕๓๒-๒๕๕๐

ยุคพึ่งตนเอง และเครือข่ายนิคม
ร่วมสร้างรูปธรรมตามหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง

ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ กรมการพัฒนาชุมชน ได้เข้ามาจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นการดำเนินงานด้านการออมเงินและการกู้ยืม ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ หน่วยอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำพะโต๊ะ เริ่มดำเนินการขับเคลื่อนงานพัฒนาตามแนวทางทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงด้วย "กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ" จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้มีการจัดตั้งกลุ่มสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากปัญหาการตัดไม้ทำลายป่าต้นน้ำ จัดทำโครงการ "คนอยู่-ป่ายัง" จัดตั้งคณะกรรมการโครงการฯ โดยทำหน้าที่ยกร่างกฎกติกาของชุมชน นำไปสู่การปฏิบัติ ทำให้การบุกรุกทำลายป่าชะลอลง นอกจากนี้กรมการพัฒนาชุมชนยังมี

การตั้งโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยมีเงินทุนสนับสนุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และโครงการจัดตั้งกลุ่มสตรีอาสาพัฒนาและกลุ่มกิจกรรมพัฒนาสตรี

ชุมชนมีการเริ่มจัดทำแผนแม่บทชุมชน ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ด้วยการจัดเก็บข้อมูล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน วิเคราะห์ สังเคราะห์ จนเกิดเป็นแผนพัฒนาหมู่บ้าน และได้นำแผนสู่การปฏิบัติ เกิดกลุ่มวิสาหกิจในหมู่บ้าน และได้ดำเนินโครงการลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้ครัวเรือนสมาชิกดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อเนื่องมาถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเกิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

บ้านคลองเรือ ส่งผลให้ชาวบ้านเกิดจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและการจัดตั้งกลุ่มธนาคารต้นไม้ จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ของหน่วยอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำพะโต๊ะ

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ การดำเนินงานของหน่วยอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำพะโต๊ะ ส่งผลให้ชุมชนเกิดจิตสำนึกในการหวงแหนป่าต้นน้ำ และทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ได้อย่างถาวร และเครือข่ายศูนย์กสิกรรมธรรมชาติ ได้สร้างศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง คนอยู่กับป่า เพื่อเป็นแหล่งพัฒนาทักษะความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

■ กุณตำบล

เนื่องจากผลกระทบจากอดีตที่ผ่านมา ทำให้ชุมชนตำบลปากทรงมีความเปลี่ยนแปลงจากสภาพพื้นที่ป่าไม้ และธรรมชาติที่ถูกทำลาย การผสมผสานวิถีชีวิตของผู้คนที่เข้ามาจากต่างถิ่น แต่ด้วยการเข้ามาของหน่วยจัดการและอนุรักษ์ป่าพะไค้ะ ที่ต้องการเข้ามาช่วยเหลือจึงเป็นกำลังสำคัญร่วมกับชุมชนในการฟื้นฟูและจัดการอนุรักษ์ป่า จึงการเป็นจุดเริ่มต้นของแนวทางเพื่อการพัฒนาที่ถือว่า เป็นทุนดั้งเดิมที่ตำบลปากทรงได้ดำเนินการมาแล้วทั้งในด้านการจัดป่าชุมชนและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีการทำกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าร่วมกับชุมชน ทำให้ชาวบ้านได้ใช้สอยประโยชน์จากป่าอย่างเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ยังมีการจัดการด้านกองทุน และสวัสดิการ สำหรับสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์แต่ละหมู่บ้าน ซึ่งเป็นเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้สมาชิกได้กู้ยืมเงินไปลงทุนประกอบอาชีพ สร้างความเข้มแข็งพัฒนาเข้าสู่ระบบวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งทุนด้านกลุ่มอาชีพ ซึ่งได้ร่วมงานกับกรมพัฒนาชุมชน ทำให้เกิดกลุ่มสตรีอาสาพัฒนาและมีกลุ่มกิจกรรมพัฒนาสตรี (กองทุนปุ๋ย) เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพสตรี และทุนเดิมด้านความรู้ ภูมิปัญญาในชุมชน ไม่ว่าจะเป็น การทำเกษตร ๔ ชั้น เลียนแบบป่าธรรมชาติ อย่างบูรณาการ การทำประปาภูเขาที่ไม่สิ้นเปลืองพลังงาน

ศูนย์ฝึกอบรมเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชุมชนคนอยู่กับป่า และปราชญ์ ผู้รู้ แก่นนำชุมชน ที่ขับเคลื่อนกิจกรรมการพัฒนาในด้านต่างๆ ด้วยการจัดการพึ่งพาตนเองจากฐานทรัพยากร และภูมิปัญญาของท้องถิ่น

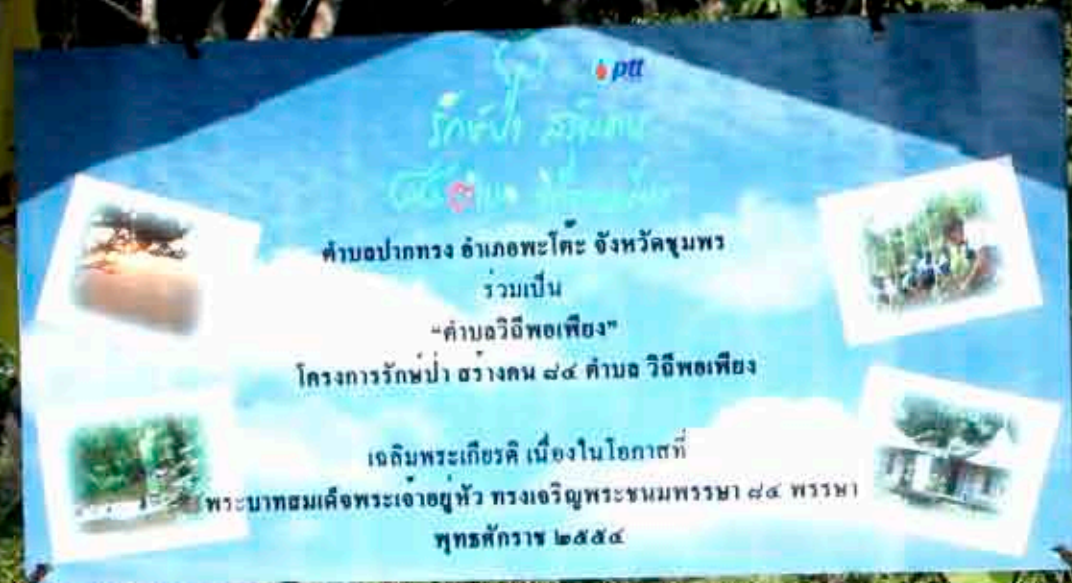

ทุนดั้งเดิมของตำบลปากทรงที่เกิดจากการร่วมมือร่วมใจ และการเล็งเห็นความสำคัญของการนำแนวคิดในการพัฒนาแบบเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาใช้ในชุมชนนี้ จึงการเป็นแนวนโยบายที่สานต่อก่อเกิดความเป็นรูปธรรม และเป็นแผนนำร่องสู่โครงการอื่นๆ ในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นอย่างเข้มแข็งจนสามารถพึ่งตนเองและเป็นแบบอย่างให้กับชุมชนอื่นได้ในเวลาต่อมา 💧

ก้าวเดิน ด้วยความพอเพียง

ตำบลปากทรงเป็นตำบลระยะที่ ๑ ในการเข้าร่วมโครงการ
รักษ์ป่า สร้างคน ๘๔ ตำบล วิถีพอเพียง เมื่อกลางปี พ.ศ.๒๕๕๐
ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ ตำบลปากทรงประสบกับการบุกรุก ทำลาย
ทรัพยากรธรรมชาติผืนป่าต้นน้ำ การใช้สารเคมีในการเกษตรอันเป็น
ภัยต่อสภาพสิ่งแวดล้อมและสังคม แต่เนื่องจากการช่วยเหลือของ
หน่วยจัดการและอนุรักษ์ป่าพะโต๊ะ และการทำงานอย่างต่อเนื่อง
ตำบลปากทรงจึงถูกเสนอชื่อโดยเครือข่ายรางวัลลูกโลกสีเขียว ในการ
เข้าร่วมกับโครงการฯ เพราะได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาต่อ
ยอการทำงานของพื้นที่เพื่อยกระดับสู่การเป็นตำบลที่สามารถพึ่งพิง
และจัดการตนเองได้ เนื่องจากพื้นที่ที่มีความพร้อมในหลากหลายด้าน
และจากศักยภาพชุมชน รวมทั้งต้นทุนการพัฒนาของตำบล จึงเป็น
โอกาสที่ดีในการทำงานร่วมกับภาคีอื่นๆ เพื่อการพัฒนา และ
สามารถขยายผลก่อให้เกิดรูปธรรมความพอเพียงในการพึ่งพาตนเอง
ได้มากขึ้น โดยมีเป้าหมายนิยามความพอเพียงจาก ๔ ปัจจัยหลัก
ได้แก่ อาหาร พลังงาน ปัจจัยการผลิต องค์ความรู้และการจัดการ
ของการเป็นครัวเรือนต้นแบบ

■ กลไกการขับเคลื่อน

ในกระบวนการจัดทำแผนตำบลวิถีพอเพียงตำบลปากทรง ได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการโครงการฯ ซึ่งถือเป็นตัวแทนของชาวบ้านจากทุกฝ่าย ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. และผู้นำตามธรรมชาติ ของทุกหมู่บ้าน โดยมี มนัส คล้ายรุ่ง เป็นประธานคณะกรรมการโครงการฯ และฝ่ายงานต่างๆ ตามโครงสร้าง มีหน่วยงานภาคีทั้งจากภายในและภายนอกตำบลเข้าร่วมการขับเคลื่อนกิจกรรมตำบลวิถีพอเพียง โดยได้เริ่มจัดทำแผนขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๕๐ เพื่อพัฒนาไปสู่แผนตำบลวิถีพอเพียงปี พ.ศ.๒๕๕๑, ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๓

โดยในกระบวนการทำแผนวิถีพอเพียงโครงการฯ ทุกคนในตำบลตั้งแต่คณะกรรมการโครงการฯ แกนนำ ชาวบ้าน และเจ้าหน้าที่ประจำตำบล ต่างมีส่วนร่วมในกระบวนการ สิ่งที่ได้ควบคู่ไปกับการทำแผน คือ การได้เสนอความคิดเห็นร่วมกัน ได้รับรู้แนวคิดและวิธีการต่างๆ ของชาวบ้าน ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง มีการเสนอความคิดของตัวเองและฟังคนอื่น ภายใต้อำนาจหลักประชาธิปไตย เกิดการเรียนรู้และเข้าใจร่วมกัน อันจะนำไปสู่พลังในการขับเคลื่อนแผนงานร่วมกัน หนุนเสริมให้ตำบลปากทรงเข้าสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

สรุปภาพรวมของแผนตำบลวิถีพอเพียงตำบลปากทรง

ปี พ.ศ.๒๕๕๑

เริ่มด้วยการเก็บข้อมูลเศรษฐกิจและพลังงาน (ECEN) นำมาวิเคราะห์ จัดเวทีหมู่บ้าน ยกร่างแผนงานและกิจกรรมเป็นรายหมู่บ้าน และนำมารวมกันเป็นระดับตำบล

ปี พ.ศ.๒๕๕๒

คณะกรรมการโครงการฯ ทบทวนการดำเนินงานปีที่ผ่านมา และร่วมกำหนดแนวทางดำเนินการโดยคำนึงถึงทิศทางหลักของตำบลที่เน้นการพึ่งตนเองระดับครัวเรือนและชุมชน ในเรื่องอาหาร พลังงาน ปัจจัยการผลิตและองค์ความรู้ เพื่อการจัดการครอบครัวและชุมชน

ปี พ.ศ.๒๕๕๓

แผนตำบลวิถีพอเพียงมีวิธีการคล้ายกับปี พ.ศ.๒๕๕๒ ที่แตกต่างคือ การตระหนักถึงการนำข้อมูล ECEN และข้อมูลศักยภาพตำบลมาวิเคราะห์เพื่อทบทวนแผนงานและกิจกรรมที่ผ่านมามากขึ้น

คณะกรรมการโครงการฯ ตำบลปากทรง

คิควิเคราะห์ การวางแผนการทำงานร่วมกัน ทั้งหมดนี้ยังต้องทำงานร่วมกับที่ปรึกษาภาคซึ่งมีบทบาทการทำงาน ที่เน้นการลงพื้นที่ตำบล ชี้แจงงานเชิงนโยบายของโครงการฯ ยกย่องทางความคิด โดยเฉพาะช่วงการดำเนินงานในช่วงแรก ที่เข้ามาช่วยทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ตามแนวทางในการดำเนินโครงการฯ อีกทั้งยังช่วยจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สามารถจัดการและดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ได้เอง รวมไปถึงมีส่วนช่วยจัดการปัญหาในเชิงนโยบายให้กับพื้นที่ เพื่อผลักดันในชุมชนสามารถพัฒนาไปถึงแนวนโยบายตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ 💧

ทีมงานภาคสนาม ปตท.

ในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ประจำตำบลปากทรงนั้น ถือเป็นการคัดเลือกผู้ที่ทำหน้าที่เป็นเสมือนกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนและเชื่อมโยงการทำงานระหว่างชุมชนและโครงการฯ โดยคณะกรรมการโครงการฯ คัดเลือกจากผู้ที่มีความสนใจเรียนรู้ ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่ในการประสานงานทั้งภายใน ภายนอก สามารถจัดการงานเอกสาร ข้อมูลโครงการฯ และสนับสนุนการทำงานของโครงการในพื้นที่ อีกทั้งเป็นกองเลขาของกลไกการทำงานประจำตำบล โดยทำงานร่วมกับชุมชนโดยมีทักษะการประสานภาคีและองค์กรชุมชนในพื้นที่ ร่วมปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณะกรรมการโครงการฯ ได้

นอกจากนี้ยังมีเจ้าหน้าที่ประจำภาคซึ่งมีบทบาทในการเป็นพี่เลี้ยงให้แก่เจ้าหน้าที่ประจำตำบล และเป็นผู้เชื่อมประสานงานทางนโยบายของโครงการฯ ร่วมกับคณะกรรมการโครงการฯ เพื่อช่วยกันระดมความคิด กระบวนการ

■ การขับเคลื่อนสู่ตำบลวิถีพอเพียง

เป้าหมายที่ตำบลปากทรงต้องการ คือ ต้องการให้เกษตรกรหันมาพึ่งพาเกษตรอินทรีย์ และเห็นความสำคัญของเกษตรอินทรีย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ต้องการให้เยาวชนได้เรียนรู้การจัดการทรัพยากรชุมชน เกิดแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกิดโครงการธนาคารต้นไม้ และพลังงานทางเลือกอย่างเหมาะสม

ผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย

ด้านการขับเคลื่อนงานตามแผนตำบลวิถีพอเพียง : จากการศึกษาฐานเกษตรอินทรีย์ที่ศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ จังหวัดนครนายก ชาวบ้านและเยาวชนเข้าใจแนวคิดวิถีพอเพียง ซึ่งได้เรียนรู้จากฐานเรียนรู้ต่างๆ ในศูนย์ เกิดมีการจัดการเครือข่ายยังข้าวเปลือก โดยชุมชนรวมกลุ่มสำรวจข้อมูลบริโภคข้าวสาร และจากการได้เรียนรู้หลักสูตรวิชาสิกกรรมธรรมชาติ

กับอาจารย์วิวัฒน์ ศัลยกำธร ทำให้ชุมชนได้รับรู้ถึงภัยคุกคามโลก ๔ ด้าน คือ ภัยจากโรคภัยไข้เจ็บ ภัยจากพลังงาน ภัยสงครามจากการแย่งชิงอาณานิคม แนวใหม่จากชาติตะวันตก และภัยจากนายทุนบุกรุกที่ทำกิน ทำให้มองเห็นการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเท่านั้นที่จะช่วยได้

เป้าหมายสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพึ่งพาตนเองได้และรอดพ้นจากภัยคุกคาม ๔ ด้าน คือ จะต้องมีการเรียนรู้พอเพียง อาสาที่เข้าร่วมเป็นเครือข่ายคนพอเพียง ซึ่งจากการจัดเวทีประชุมสัญจรภายในตำบล เกิดมีเครือข่ายคนพอเพียงเกิดขึ้น (เกิดจากการต่อยอดการประชุมวงวัลครัวเรือนเศรษฐกิจพอเพียงระดับอำเภอพะโต๊ะ) มีการจัดตั้งอนุกรรมการประจำหมู่บ้าน (คณะทำงานย่อย) จำนวน ๒-๓ คนต่อ ๑ หมู่บ้าน มาประชุมแล้วกลับไปสื่อความ เกิดความเข้าใจแนวทางโครงการฯ มากขึ้น มีการเชื่อมโยงการทำงานของอนุกรรมการกันมากขึ้น เกิดคนจิตอาสา สร้างการยอมรับภายในชุมชน 💧

รูปธรรมความสำเร็จในพื้นที่ การจัดการทรัพยากรป่าต้นน้ำ

จากการเปิดพื้นที่สัมปทานป่าไม้ด้านอุตสาหกรรมของภาครัฐ ทำให้มีการลักลอบตัดไม้ และการแผ้วถางบุกรุกป่าจับจองพื้นที่เพื่อปลูกกาแฟ ทำให้หน่วยอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำพะโต๊ะได้เข้ามาช่วยเหลือโดยนำแนวคิดเรื่องกระบวนการป้องกันรักษาป่าเข้าสู่ชุมชน ปลูกฝังแนวคิดการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ แก้ปัญหาการบุกรุกทำลายป่าอย่างบูรณาการ และริเริ่มกิจกรรมต่างๆ

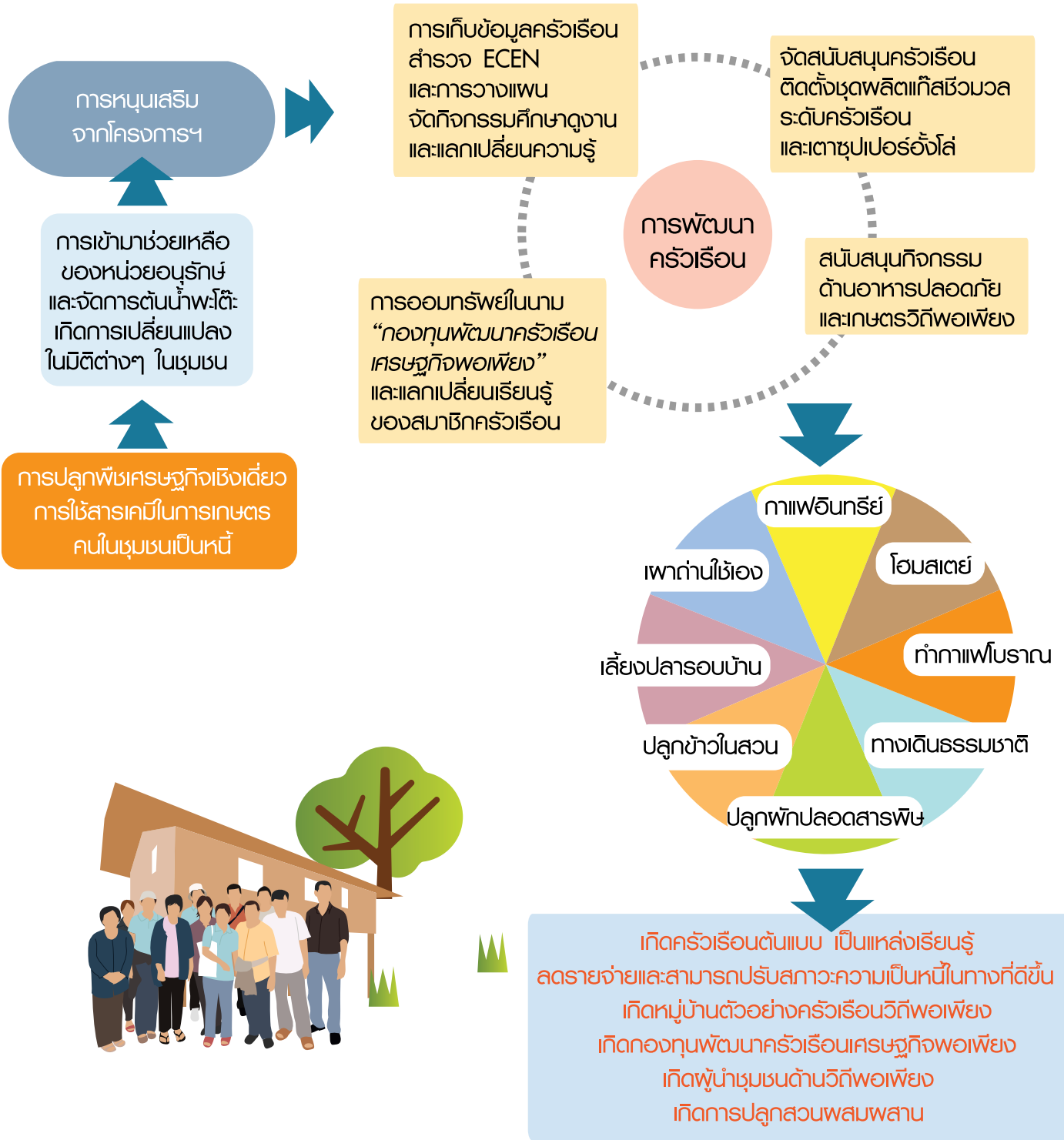
ในปี พ.ศ.๒๕๕๐ ตำบลปากทรง ได้เข้าร่วมโครงการฯ จึงได้มีการสานต่อแผนงานเป็น ส่วนที่เต็มเต็มในงานกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าต้นน้ำ โดยได้เข้าหนุนเสริมให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างคล่องตัวขึ้นเพื่อบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาตำบลแบบมี ส่วนร่วม และเป็นองค์รวมของความสุขมวลรวม สุขกาย สุขใจ สุขด้วยปัญญาและภูมิรู้สุขด้วย สังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดี ด้วยแผนงานต่างๆ ได้แก่ แผนงานอาหารปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์วิถี พอเพียง แผนงานเยาวชน ชุมชนกับการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม แผนงานการจัดการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสมกับชุมชน และจัดทำหลักสูตรและพัฒนาเพื่ออบรมพัฒนาทักษะไกด์

ท้องถิ่นและภาคีเครือข่าย แผนงานธนาคารต้นไม้ และแผนงานเทคโนโลยีพลังงานชุมชน

อาจกล่าวได้ว่า สิ่งที่ส่งผลต่อปัจจัยในการขับเคลื่อนกระบวนการเหล่านี้คือการทำงานอย่าง ต่อเนื่อง ที่นอกเหนือจากการได้ผลลัพธ์ตาม แผนงานแล้ว ยังส่งผลต่อการพัฒนาจิตใจ ของคนในชุมชนที่น้อมรับแนวคิดในการทำงาน ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำมาเป็น รากฐานในการใช้ชีวิต และทุ่มเทด้วยจิตอาสาใน สาธารณะและเอาอุระต่อสังคมส่วนรวม เป็นแบบ อย่างที่ดีต่อชุมชนอื่นต่อไป

การพัฒนาครัวเรือน

ชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้คนพื้นที่ตำบลปากทรง ต้องพึ่งพิงฐานทรัพยากรดิน น้ำ ป่า ที่มีอิทธิพลต่อการทำมาหากิน แต่จากอดีตที่ผ่านมา วิถีแห่งการพึ่งตนเองของชุมชนและครัวเรือนลดน้อยลง ดังนั้น ในปี พ.ศ.๒๕๔๗ จึงมีการพยายามหาทางอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับป่า เพื่อให้เกิดความสมดุล ด้วยการขับเคลื่อนโครงการ "คนอยู่-ป่ายัง" ที่ดำเนินกิจกรรมในการพัฒนาระดับครัวเรือน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพึ่งตนเองของครัวเรือนวิถีพอเพียง

หลังจากเข้าร่วมโครงการฯ มาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๐ ได้มีการสานต่อเป็นการเติมเต็มในการพัฒนาครัวเรือน เพื่อให้พึ่งตนเองได้ โดยได้กำหนดวิถีของความพอเพียงในการพึ่งตนเองระดับครัวเรือนของตำบลปากทรงด้วย ๔ ปัจจัยหลักดังนี้

อาหาร หมายถึง ชาวบ้านได้รับประทานอาหาร และน้ำกินน้ำใช้ที่ปลอดภัยไร้สารพิษ รวมถึงมีสมุนไพรใช้เป็นยารักษาโรค

พลังงาน หมายถึง ความสามารถในการผลิตพลังงานใช้เอง ในรูปของพลังงานทดแทนจากทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งดิน น้ำ ป่า แสงแดด เศษไม้และวัสดุเหลือใช้ มูลสัตว์และคน

ปัจจัยการผลิต หมายถึง ความสามารถในการผลิตของกินของใช้ได้เองในตำบล มีโรงสีข้าว โรงงานผลิตน้ำคั้น เครื่องมือผลิตปุ๋ย แหล่งรวบรวมพืชพรรณ และการทำปุ๋ยชีวภาพ และน้ำยาอเนกประสงค์ มีสิทธิในที่ดินทำกิน รวมถึงมีดิน น้ำ ป่า ที่มีความอุดมสมบูรณ์ และการพัฒนาสังคม

องค์ความรู้และการจัดการ หมายถึง ตำบลปากทรงจะเป็นแหล่งรวมองค์ความรู้และหลักสูตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับใช้ศึกษาเรียนรู้ของคนในตำบล และผู้ที่มีความสนใจเข้ามาศึกษาเรียนรู้

จากปัจจัยดังกล่าว จึงเกิดการเก็บข้อมูลครัวเรือน นำข้อมูลมาวิเคราะห์ และขับเคลื่อนเพื่อให้ได้ครัวเรือนต้นแบบวิถีพอเพียงในการขยายผลสู่ครัวเรือนอื่นๆ และสนับสนุนด้านอาหารปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ด้วย

การเพาะพันธุ์ผักปลอดการใช้สารเคมี เน้นแนวในการจัดสภาพสวนให้เป็นป่า ๔ ชั้นให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น อีกทั้งจัดประชุมแลกเปลี่ยนครัวเรือนต้นแบบในการจัดการหนี้สิน จัดกิจกรรมร่วมกันคือการออมทรัพย์ในนามกองทุนพัฒนาครัวเรือนเศรษฐกิจพอเพียง มีการมอบรางวัลครัวเรือนเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบแก่ครัวเรือนที่ผ่านกระบวนการค้นหา

ทั้งหมดนี้เป็นผลจากการดำเนินการขับเคลื่อนครัวเรือนอย่างต่อเนื่องและได้ผู้นำเป็นแบบอย่างที่ดี ชุมชนจึงสามารถลดหนี้และเกิดเป็นชุมชนต้นแบบเพื่อการเรียนรู้ กลายเป็นหมู่บ้านตัวอย่างครัวเรือนวิถีพอเพียงได้ตามเป้าหมาย 💧

■ แผนทึ่ควาามรู้

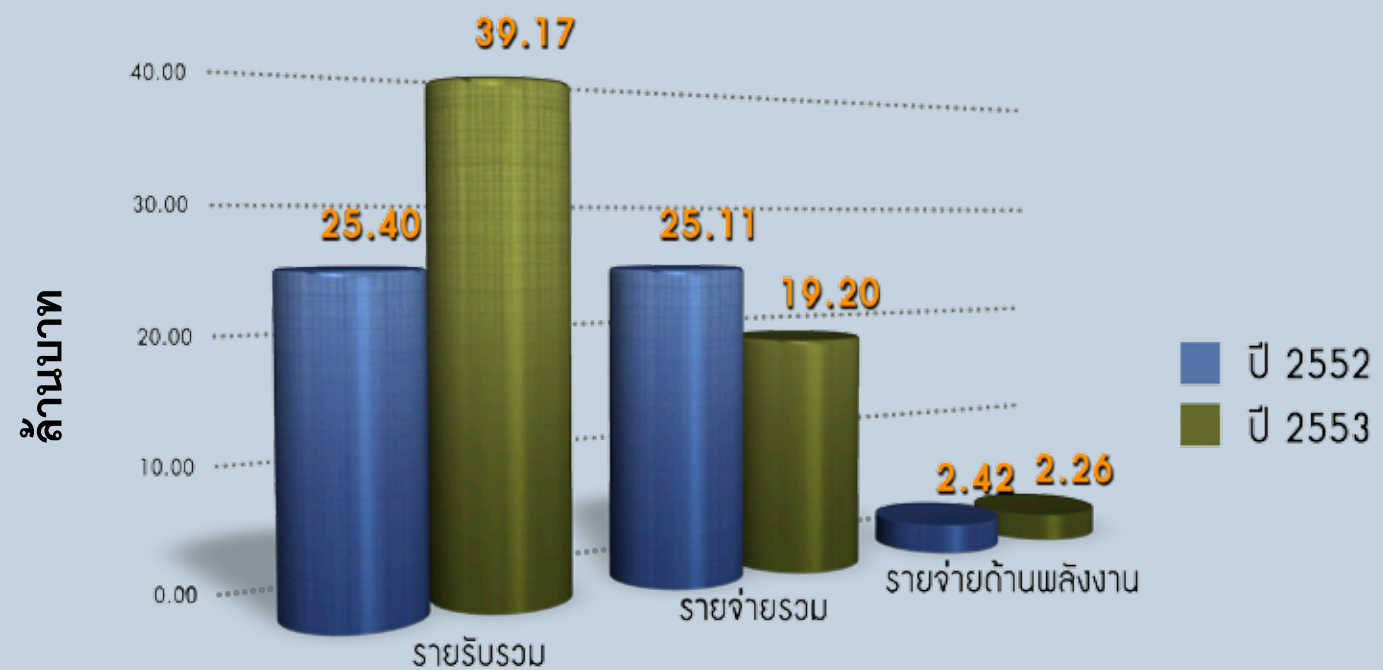
รายชื่อแหล่งเรียนรู้ตำบลปากทรง

- ๑ กลุ่มมอชมทรัพย์ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ต้นน้ำ
- ๒ คราวเรือนพอเพียง
- ๓ ธนาคารตันไม้
- ๔ ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ตำบลปากทรง
- ๕ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชุมชนคนอยู่กับป่า

■ ลดรายจ่าย = เพิ่มรายได้

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเศรษฐกิจและพลังงาน ในภาพรวมของตำบลระหว่างปี ๒๕๕๒-๒๕๕๓ พบว่า รายรับรวม ปี ๒๕๕๓ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๒ เป็นเงิน ๑๘.๗๗ ล้านบาท คิดเป็น ๕๔% ของรายรับรวมปี ๒๕๕๒ ส่วนรายจ่ายรวม ปี ๒๕๕๓ ลดลงจากปี ๒๕๕๒ เป็นเงิน ๕.๘๑ ล้านบาท คิดเป็น ๒๔% ของรายจ่ายรวมปี ๒๕๕๒ และรายจ่ายด้านพลังงาน ปี ๒๕๕๓ ลดลงจากปี ๒๕๕๒ เป็นเงิน ๐.๑๖ ล้านบาท คิดเป็น ๗% ของรายจ่ายปี ๒๕๕๒ ดังแผนภูมิ

แผนภูมิ เปรียบเทียบข้อมูลรายรับรวม รายจ่ายรวม และรายจ่ายด้านพลังงานระหว่างปี ๒๕๕๒-๒๕๕๓

ปริมาณการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ที่ลดลงจากการทำกิจกรรม
ตลอดระยะเวลาที่เข้าร่วมโครงการฯ

ตำบลปากทรงลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ลงได้ ๑๕๖,๘๔๒ กิโลกรัม จากกิจกรรม
การทำปุ๋ยอินทรีย์ การปลูกต้นไม้ พลังงานทดแทนที่ใช้แทนแก๊สหุงต้ม และการคัดแยกขยะ

หมายเหตุ : เก็บข้อมูลจากกลุ่มครัวเรือนพอเพียงอาสาที่เข้าร่วมโครงการฯ

ภาคผนวก

รายชื่อคนต้นแบบ...บทสรุปความพอเพียง

พัฒนา คงแก้ว พอเพียงอย่างยั่งยืน

"ทำเรื่องนี้ วิถีพอเพียง ต้องมีใจรัก ใจไม่รักทำไม่ได้ต้องใช้เวลากับงาน ต้องรักที่จะทำ เราทำแล้วมีความสุข"

ด้วยการทำงานต่างถิ่นมานานกว่า ๕ ปี เมื่อต้องกลับมาอยู่บ้านที่ตำบลปากทรง และเห็นตัวอย่างการทำงานของเพื่อนบ้านทำให้พัฒนาเริ่มเข้าร่วมศึกษางานกับเจ้าหน้าที่หน่วยจัดการป่าต้นน้ำ และการได้รับประสบการณ์การเรียนรู้จากการลงมือทดลองด้วยตัวเอง จนกระทั่งเข้าใจ และทำได้ ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยเริ่มจากการทำสิ่งเล็กๆ น้อยก่อน อย่างมีเหตุมีผล คนพอประมาณ เธอกล่าวว่า "ชีวิตแบบนี้ มันก็ไม่ได้ลำบากอะไร ได้เปลี่ยนวิถีชีวิตของคนในครอบครัว" ทุกวันนี้ เธอเปลี่ยนมาค้ำน้ำด้วยถ่าน ถ้าไม่มีกับข้าว ก็มีผัก หาตามข้างบ้าน ได้ ใช้น้ำประปาภูเขา ไม่ใช้สารเคมี ทำฮีเอ็มด้วยน้ำปลาหมัก ทำน้ำยาอเนกประสงค์ น้ำยาซักผ้า สบู่เหลวขมิ้น น้ำผึ้ง มะขาม แสมพู่สุตร คอกอัญชันผักป่าพื้น จากพืชสมุนไพรต่างๆ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลดีทั้งด้านสุขภาพและการดำเนินชีวิตของครอบครัว

ราตรี หนูบุญ ครัวเรือนวิถีพอเพียง

"แนะนำให้ทำทีละอย่าง ทำทีละนิด ค่อยๆเพิ่มเติม" จากความขยัน อดออม รู้จักใช้ และการวางแผนชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการจัดการทรัพยากรที่มีอย่างรู้ค่า เริ่มจากการสั่นควนเก็บกักน้ำเพื่อใช้ในครัวเรือนและรดพืชผัก มีการปลูกพืชแบบสวนผสมซึ่งยังคงความหลากหลายของไม้ผล และพันธุ์ไม้ท้องถิ่น รอบๆ บริเวณบ้าน มีจัดวางแปลงผักพื้นบ้าน ผักสวนครัว สมุนไพร และผักป่าหลายชนิด ทำเตาเผาถ่าน น้ำส้มควันไม้ น้ำยาอเนกประสงค์ มีบ่อปลาเลี้ยงปลา ทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ และสิ่งเหล่านี้คือความสำเร็จในปัจจุบัน ที่แตกต่างจากอดีตของ ที่ดินผืนนี้คือป่าไม่กว่า ๓๘ ไร่ จากการบุกเบิกและปรับพื้นที่เพื่อปลูกพืชเชิงเดี่ยว จนเกิดมีหนี้สินกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท แต่ด้วยแนวคิดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงแบบในหลวง ที่ราตรีกล่าวว่า "พอกิน พอใช้ ไม่ฟุ่มเฟือย" ทำให้การพลิกพื้นที่ดินผืนเดิมในวันนั้น กลายเป็นจุดเรียนรู้ครัวเรือนวิถีพอเพียง ที่เธอภูมิใจในวันนี้

จำลอง บุญเพชร พืชสวนผสม

"ปลูกต้นไม้ เลี้ยงปลา พืชผัก ไว้กินเอง ปลูกให้มีกินมีใช้ ไม่ต้องไผ่สูง"

การเริ่มต้นของจำลองเริ่มจากการย้ายตามสามีมาอยู่ที่ตำบลปากทรง และด้วยผลผลิตการเกษตรจากการขายกาแฟที่ตกต่ำ ทำให้เธอคิดปลูกพืชสวนผสม และหลังจากการเข้าร่วมอบรมความรู้ด้านการเกษตร และการดูงานจากที่ต่างๆ ทำให้เธอเริ่มลงมือทดลองทำ จนผลที่ได้สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง ไม่ว่าจะเป็น การอนุรักษ์ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ปลูกต้นไม้ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไว้กิน ผลผลิตของใช้ในครัวเรือน เช่น สบู่ ยาสระผม น้ำยาซักผ้า ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ถ่าน ซึ่งเธอได้ให้แง่คิดว่า "ต้องให้พอกินครอบครัว สร้างไว้กินได้ก่อน ปลูกที่กินกินที่ปลูก เลี้ยงตัวเองก่อน แล้วค่อยทยอยออกไปข้างนอก จากนั้น ผสมผสานไปเรื่อยๆ" และสิ่งเหล่านี้ คือความสุขจากการลงมือทำนั่นเอง

รายชื่อครัวเรือนพอเพียงอาสา

- ๑. นายหริญ ภิญโญ
- ๒. นายสนั่น สุลีทัศน์
- ๓. นายสมบัติ คุ้มวงศ์
- ๔. นายเลิศ สุขวิจิตร
- ๕. นางสร้อย ชุมน้อย
- ๖. นายชม บรรลือ
- ๗. นายนิคม วันดี
- ๘. นางกัญญา ฉิมมี
- ๙. นางอ้อยทิพย์ ฉิมมี
- ๑๐. นายสาคร นัยพิน
- ๑๑. นายสุมน อุดมศิลป์
- ๑๒. นายสุพงษ์ คำสะสม
- ๑๓. นายนิคม หาญสุค
- ๑๔. นางสาวป สุลีทัศน์
- ๑๕. นางมาลา ชะภา
- ๑๖. นางแสง ทองขันเงิน
- ๑๗. นางเพ็ญศรี สิ้นสงค์
- ๑๘. นายอุดมศักดิ์ น้ำขาว
- ๑๙. นายเชษฐ์ น้ำขาว
- ๒๐. นายธาดา อินทอง
- ๒๑. นายประนม คนดี
- ๒๒. นางสาวเนตรทราย ยี่มละมัย
- ๒๓. นายวิชัย พรหมเจริญ
- ๒๔. นายใจ พลวารี
- ๒๕. นายภิรมย์ วงศ์เหมือน

- ๒๖. นายสานนท์ พรหมเจริญ
- ๒๗. นายปรีชา พรหมเจริญ
- ๒๘. สิทธิชัย โฮ่เรียน
- ๒๙. นางพุม มณีทอง
- ๓๐. นายไพศาล หนูน้อย
- ๓๑. นางนิภาวรรณ เพชรมณี
- ๓๒. นายเยี่ยม ทัดแทน
- ๓๓. นางสาวอำภา ปานพรหม
- ๓๔. นายวิทยา แซ่เท่ง
- ๓๕. นายประศาสน์ มากภักดี
- ๓๖. นายสุนันท์ หนูน้อย
- ๓๗. นายสายันท์ เพชรสองเมือง
- ๓๘. นางสาวพัฒนิกา คงแก้ว
- ๓๙. นายณพัฒพงษ์ ปานฉะนี้
- ๔๐. นางวิไลวรรณ พันธุ์พฤษ
- ๔๑. นางฤดี ศรีฟ้า
- ๔๒. นางวันดี ทองเหลือ
- ๔๓. นายสายัน บุญชัย
- ๔๔. นายประเสริฐ ทัพย์มนตรี
- ๔๕. นายชัยวิทย์ เลี้ยงประเสริฐ
- ๔๖. นายเอี่ยม มีศรี
- ๔๗. นางราศรี มีศรี
- ๔๘. นายยุทธนา จันทร์ศิริ
- ๔๙. นางมณฑา ยิ่งยศ
- ๕๐. นายสามารถ ไชยมุสิก

- ๕๑. นางลิวัน ขำอนันต์
- ๕๒. นางสาวกัลยา บุษยากุล
- ๕๓. นายสาคร บำรุงสวัสดิ์
- ๕๔. นายอร่าม เพชรเจริญ
- ๕๕. นางจรี สุขประทีพ
- ๕๖. นายจักรพงษ์ เขียมวัชนะ
- ๕๗. นางอมร ใจสว่าง
- ๕๘. นายประดิษฐ์ เขียมวิจิตร
- ๕๙. นายสายันท์ ภูคาเพริศ
- ๖๐. นายประเทือง ไกรยา
- ๖๑. นางซื่อน ใหม่สุखा
- ๖๒. นายดำรงค์ ยิ่งยศ
- ๖๓. นางมลิวรรณ์ บุรีรัตน์
- ๖๔. นางเนตรนิล มิ่งขวัญ
- ๖๕. นายอรุณ ทองเขียว
- ๖๖. นายชำนาญ ศรีอินทร์
- ๖๗. นายคันชิต เรียนทิศ
- ๖๘. นายมนตรี คำสุวรรณ
- ๖๙. นายเกรียงไกร ศักดิ์เจริญ
- ๗๐. นางเมี้ยน รัตนนิพนธ์
- ๗๑. นางบุญเยี่ยม อุดทา
- ๗๒. นางสาวผล สวงนอก
- ๗๓. นางทิพาภรณ์ ปริงหาคยา
- ๗๔. นายทองแดง หารี
- ๗๕. นางคุ่น พิมพ์กลาง

- ๗๖. นางพรทิพย์ แทนพ่อ
- ๗๗. นายสมชัย วรรณกัน
- ๗๘. นายสมบูรณ์ ภิวศรีสวัสดิ์
- ๗๙. นางคำดี สีคราม
- ๘๐. นายการัญ กล้าหาญ
- ๘๑. นางสาวบานเย็น กำลังดี
- ๘๒. นางสนม วิชัย
- ๘๓. นายสุพรร แก้วคงตา
- ๘๔. นางเสมอ ทิพกระโทก
- ๘๕. นางสาวกร สุขสวัสดิ์
- ๘๖. นางสมเอียด อบทม
- ๘๗. นายจิตร คุณศาสตร์
- ๘๘. นางพะเยาว์ คาแก้ว
- ๘๙. นายสุทัศน์ ปิวตะคุ
- ๙๐. นายนิรันดร์ รัตนจินดา

- ๙๑. นางสาวสมบัติ ก้อนแก่ง
- ๙๒. นางสาวจันทนา สุธาทจน์
- ๙๓. นางสาวจันทร์เพ็ญ สุดเค้
- ๙๔. นายมัญญ พร้อมอุดม
- ๙๕. นายมีชัย สุขแจ่ม
- ๙๖. นายสมนึก ทรัพย์ชุ่มชื่น
- ๙๗. นายชิน สุขแจ่ม
- ๙๘. นายกมล ชุ่มชื่น
- ๙๙. นายเสน่ห์ นาคสมบูรณ์
- ๑๐๐. นายมานิตย์ โมพี
- ๑๐๑. นายวิโรจน์ มาปิ่น
- ๑๐๒. นายมนัส สุธาทจน์
- ๑๐๓. นายอุทัย เกิดวัน
- ๑๐๔. นายไพศาล สุขแจ่ม
- ๑๐๕. นายจิตณรงค์ ศรีชัย

- ๑๐๖. นายอำนวย มาปิ่น
- ๑๐๗. นางมานี หนูจันทร์
- ๑๐๘. นายไพโรจน์ ช่วยยิ้ม
- ๑๐๙. นายชินศรี หนูน้อย
- ๑๑๐. นางจำลอง บุญเพชร
- ๑๑๑. นายละเมียด สวัสดิ์ภักดี
- ๑๑๒. นายวน วงษ์ศรีนาค
- ๑๑๓. นายวินัย หล้าหล่ง
- ๑๑๔. นายมนัส คล้ายรุ่ง
- ๑๑๕. นายชัยรัตน์ แวนแก้ว
- ๑๑๖. นางจำเนียร วงศ์เหมือน
- ๑๑๗. นางหนูเพียร วรรณกัน
- ๑๑๘. นางประนอม โมพี
- ๑๑๙. นางราตรี หนูน้อย
- ๑๒๐. นางพนา คล้ายรุ่ง

ทีมงานภาคสนาม ปตท.

เจ้าหน้าที่ประจำตำบล	นางสาวทัศนีย์วรรณ แสงอรุณ
เจ้าหน้าที่ประจำภาค	นายพงศธร กลางแทน
ที่ปรึกษาภาค	นายเสรี จุ้ยพริก

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
๕๕๕ ถนนวิภาวดีรังสิต จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทร. ๖๖(๐)-๒๕๓๘-๒๐๐๐
www.pttplc.com